

การฉายแสงอาทิตย์เทียมชนิด PUVA

รศ.พญ.ชนิษฐา วงษ์ประภารัตน์

ผศ.พญ.นฤมล ศิลปอาชา

พญ.บุญชรัสมิ์ วีระสืบพงศ์

คุณนัฐพร นันทวิสุทธีวงศ์

คุณปัญญานันท์ โยระชัย

คลินิกฉายแสงอาทิตย์เทียม หน่วยตรวจโรคผิวหนัง

ภาควิชาตจวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

มหาวิทยาลัยมหิดล

PUVA คืออะไร?

PUVA (Psoralen + UVA) คือการรักษาโดยการฉายแสงอัลตราไวโอเลตชนิดเอ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคลื่นแสงอาทิตย์ ร่วมกับการใช้ยา Psoralen ชนิดรับประทานหรือทา

Psoralen คืออะไร?

Psoralen (Meladinine) เป็นสารสกัดจากพืชมีคุณสมบัติทำให้เซลล์ผิวหนังไวต่อการรับแสง เมื่อให้ร่วมกับการฉายแสงจึงทำให้ผลการรักษาโรคผิวหนังบางชนิด เช่น โรคสะเก็ดเงิน ได้ผลดีขึ้น

ผู้ป่วยใดที่เหมาะสมกับการรักษาด้วยวิธีนี้?

ผู้ป่วยที่มีรอยโรคสะเก็ดเงินระดับปานกลางถึงมาก ผื่นที่หนาหรือไม่ตอบสนองต่อยาทา โรคสะเก็ดเงินบริเวณฝ่ามือ ฝ่าเท้า นอกจากนั้น PUVA ยังสามารถใช้รักษาโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวที่ผิวหนังระยะต้นได้ (Early stage Mycosis Fungoides)

ผู้ป่วยใดที่ควรหลีกเลี่ยงการรักษาด้วยวิธีนี้?

- ◆ ผู้ป่วยตั้งครรภ์ หรืออยู่ในระยะให้นมบุตร
- ◆ ผู้ป่วยอายุน้อยกว่า 12 ปี
- ◆ ผู้ป่วยโรคตับ
- ◆ ผู้ป่วยโรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง หรือผู้ป่วยสูงอายุที่ไม่สามารถยืนเป็นระยะเวลานานได้
- ◆ ผู้ป่วยที่มีประวัติเคยเป็นมะเร็งผิวหนัง
- ◆ ผู้ป่วยโรคแพ้แสง หรือมีประวัติได้รับยาที่อาจทำให้เกิดอาการแพ้หรือไวต่อแสง
- ◆ ผู้ป่วยที่มีประวัติสงสัยว่าได้รับสารหนู (Arsenic) ซึ่งพบได้ในยาจีน หรือยาหม้อบางประเภท

ขั้นตอนการรักษาด้วย PUVA เป็นอย่างไร?

การปฏิบัติตัว

- ◆ รับประทาน Psoralen (Meladinine) 2 ชั่วโมง หรือทายา Meladinine 20 นาที ก่อนเริ่มทำการฉายแสง
- ◆ ใส่แว่นตาป้องกันแสง
- ◆ ถอดเสื้อผ้า โดยเปิดบริเวณรอยโรคให้มากที่สุด
- ◆ ผู้ป่วยชายที่ไม่มีรอยโรคบริเวณอวัยวะเพศ ให้ใส่กางเกงในหรือใช้ผ้าปิดบริเวณอวัยวะเพศชายไว้ เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดมะเร็งผิวหนังบริเวณอวัยวะเพศ
- ◆ กรณีไม่มีรอยโรคบริเวณใบหน้า ให้ใช้ผ้าคลุมหน้าไว้ขณะทำการฉายแสง
- ◆ ผู้ป่วยสะเก็ดเงินที่รอยโรคมีสะเก็ดมากควรทาน้ำมันบริเวณผิวหนังก่อนฉายแสงเพื่อช่วยลดการสะท้อนแสงจากสะเก็ดและช่วยให้แสงที่ใช้รักษาผ่านผิวหนังได้ดีขึ้น
- ◆ หลังรับประทานยา Psoralen ต้องใส่แว่นตาป้องกันแสงแดด เพื่อป้องกันการเกิดต้อกระจก ควรใส่เสื้อผ้าสีเข้มแขนยาว และหลีกเลี่ยงการออกแดดภายในวันที่ฉายแสง

สามารถเพิ่มปรับแสงได้เมื่อใด?

แพทย์จะเป็นผู้กำหนดขนาดของแสง UVA ที่ใช้ในการรักษาโดยดูจากการตอบสนองของโรคผิวหนังแต่ละชนิด โดยจะเริ่มจากขนาดแสงปริมาณน้อย และ ค่อยๆเพิ่มขนาดของแสง และ ระยะเวลาในการฉายนานขึ้น ในการรักษาครั้งถัดๆไป

ผู้ป่วยต้องฉายแสง PUVA ไปนานเท่าใด?

ผู้ป่วยจะได้รับการฉายแสงสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง โดยเป็นวันที่ไม่ติดกัน แพทย์จะประเมินการตอบสนอง ต่อการรักษาเบื้องต้นที่ 2-3 เดือน ถ้าผู้ป่วยมีการตอบสนองแพทย์จะแนะนำให้ฉายแสงต่อไปเพื่อประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น โดยอาจลดความถี่ในการฉายลงเมื่อตอบสนองดีต่อการรักษา และไม่มีรอยโรคกลับมา

ผลการรักษาด้วย PUVA เป็นอย่างไร?

ในโรคสะเก็ดเงินผื่นจะดีขึ้นหลังได้รับการรักษาประมาณ 25-30 ครั้ง

ก่อนการรักษา

3 เดือนหลังการรักษา

ภาพแสดงรอยโรคสะเก็ดเงินก่อนและหลังการรักษาด้วย PUVA

มีผลข้างเคียงหรือไม่?

ผลระยะสั้น

- ◆ หลังรับประทานยา Meladinine อาจมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน เวียนศีรษะ สามารถลดอาการนี้ได้ โดยรับประทานยาหลังอาหาร
- ◆ อาการคัน ผื่นแดงแสบ หรือ มีตุ่มน้ำพองใส กรณีได้รับแสงเกินขนาด

ผลระยะยาว

- ◆ เกิดริ้วรอยเหี่ยวย่นและกระบริเวณที่ได้รับการฉายแสง กรณีได้รับการฉายแสงต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน
- ◆ เสี่ยงต่อการเกิดต้อกระจก หากไม่ใส่แว่นตาป้องกันแสง
- ◆ หากได้รับการรักษาด้วย PUVA เป็นระยะเวลานานมากกว่า 250 ครั้ง เพิ่มโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งผิวหนัง